

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MACIEJ SZPUNAR
prednesené 28. apríla 2015¹

Vec C-290/14

Skerdjan Celaj

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunale di Firenze (Taliansko)]

„Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti — Smernica 2008/115/ES — Návrat neoprávnene sa zdržiavajúceho štátneho príslušníka tretej krajiny — Články 15 a 16 — Vnútroštátna právna úprava, ktorá v prípade opätovného vstupu stanovuje neoprávnene sa zdržiavujúcemu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny trest odňatia slobody — Zlučiteľnosť“

Úvod

1. „Byť cudzincom je trestný čin? My si to nemyslíme.“
2. To sú záverečné slová „spoločného čiastočne nesúhlasného stanoviska“, ktoré zaujali šiesti sudcovia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v prelomovej veci Saadi v. Spojené kráľovstvo.²
3. Agentúra Európskej únie pre základné práva sa rovnako domnieva, že „samotná skutočnosť, že človek je nelegálnym migrantom, by sa nikdy nemala považovať za dostatočný dôvod na jeho zaistenie“.³
4. Stíhanie a trestanie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu, je predmetom búrlivých debát. Ako sa to snažia ilustrovať obe vyššie citované vyhlásenia, dokonca ani orgány zodpovedné za právne posúdenie často vo svojej argumentácii nedokážu odolať pokušeniu sklznúť do oblasti právnej *politiky*.
5. Prejednávaná vec sa týka štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu v nadväznosti na jeho opätovný vstup na územie tohto členského štátu v rozpore so zákazom vstupu vydaným spolu s rozhodnutím o návrate podľa smernice 2008/115/ES⁴. Súd čelí otázke, či smernica 2008/115 bráni odňatiu slobody tejto osobe.

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Pozri spoločné čiastočne nesúhlasné stanovisko, ktoré predniesli sudcovia Rozakis, Tulkens, Kovler, Hajiyev, Spielmann a Hirvelä z 29. januára 2008 vo veci Saadi v. Spojené kráľovstvo [VK], 13229/03, § 65.

3 — Pozri *Detention of third-country nationals in return procedures*, správa Agentúry Európskej únie pre základné práva, 2011, s. 19, dostupné na: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1306-FRA-report-detention-december-2010_EN.pdf. Toto vyhlásenie je prijaté výlučne v súvislosti s administratívnym zaistením, a preto by sa podľa mňa malo s ohľadom na trestné sankcie uplatniť *a fortiori*.

4 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 2008, s. 98).

6. Navrhujem,⁵ aby Súdny dvor spresnil a objasnil líniu judikatúry, ktorá sa začala vecou El Dridi,⁶ pokračovala vecami Achughbavian⁷ a Sagor,⁸ a to s odvolaním sa na hlavný cieľ tejto smernice, ktorým je návrat neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín. Súdny dvor by mal rozhodnúť, že smernica 2008/115 takúto trestnú sankciu vylučuje, nie však z politických dôvodov, ktoré sa uvádzajú vyššie, ale v záujme účinnosti smernice 2008/115.

Právny rámec

Právo Európskej únie

7. Cieľ smernice 2008/115 sa v jej článku 1 nazvanom „Predmet úpravy“ definuje nasledovne:

„Touto smernicou sa ustanovujú spoločné normy a postupy, ktoré sa majú uplatňovať v členských štátoch na návrat neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín v súlade so základnými právami ako všeobecnými zásadami práva Spoločenstva a medzinárodného práva vrátane záväzkov týkajúcich sa ochrany utečencov a ľudských práv.“

8. Článok 2 smernice 2008/115 s názvom „Rozsah pôsobnosti“ stanovuje:

„1. Táto smernica sa uplatňuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu.

2. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že túto smernicu nebudú uplatňovať na štátnych príslušníkov tretích krajín:

- a) ktorým sa v súlade s článkom 13 Kódexu schengenských hraníc odoprel vstup, alebo ktorí boli zadržaní príslušnými orgánmi v súvislosti s neoprávneným prekročením vonkajšej pozemnej, vzdušnej alebo vodnej hranice členského štátu a ktorí následne v tomto členskom štáte nezískali oprávnenie alebo právo na pobyt;
- b) ktorým sa podľa vnútroštátneho práva uložil návrat ako trestná sankcia alebo návrat z trestnej sankcie vyplýva, alebo voči ktorým prebieha extradičné konanie.

...“

9. Článok 3 uvedenej smernice nazvaný „Vymedzenie pojmov“ stanovuje:

„Na účely tejto smernice...:

...

2. „nelegálny pobyt“ je prítomnosť štátneho príslušníka tretej krajiny na území členského štátu, pričom táto osoba nespĺňa alebo prestala spĺňať podmienky... vstupu alebo pobytu v uvedenom členskom štáte;

5 — Namiesto politických úvah, akými sú úvahy uvedené v bodoch 1 a 3 týchto návrhov, sa pritom budem čo najviac snažiť zamerať na právne argumenty súvisiace so smernicou 2008/115.

6 — Rozsudok z 28. apríla 2011, El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268).

7 — Rozsudok zo 6. decembra 2011, Achughbavian (C-329/11, EU:C:2011:807).

8 — Rozsudok zo 6. decembra 2012, Sagor (C-430/11, EU:C:2012:777).

3. „návrát“ je proces vrátenia sa štátneho príslušníka tretej krajiny – bez ohľadu na to, či ide o dobrovoľné splnenie povinnosti návratu alebo nútený návrat – do:
 - jeho krajiny pôvodu, alebo
 - krajiny tranzitu v súlade s dvojstrannými dohodami o readmisii alebo dohodami Spoločenstva o readmisii či inými dojednaniami, alebo
 - inej tretej krajiny, do ktorej sa štátny príslušník tretej krajiny dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme;
4. „rozhodnutie o návrate“ je správne alebo súdne rozhodnutie, alebo akt, ktorým sa ustanovuje alebo vyhlasuje, že štátny príslušník tretej krajiny sa zdržiava na území neoprávnene a ktorým sa ukladá alebo ustanovuje povinnosť návratu;
5. „odsun“ je vykonanie povinnosti návratu, teda fyzický transport z členského štátu;
6. „zákaz vstupu“ je správne alebo súdne rozhodnutie alebo akt, ktorým sa na stanovené obdobie zakazuje vstup na územie členských štátov a pobyt na tomto území a ktoré je pripojené k rozhodnutiu o návrate;

...“

10. Článok 6 ods. 1 smernice 2008/115 nazvaný „Rozhodnutie o návrate“ stanovuje:

„Členské štáty vydajú rozhodnutie o návrate každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území bez toho, aby boli dotknuté výnimky uvedené v odsekoch 2 až 5.“

11. Článok 8 ods. 1 smernice 2008/115 uvádza, že „členské štáty prijímú všetky opatrenia potrebné na vykonanie rozhodnutia o návrate, ak sa neposkytla lehota na dobrovoľný odchod v súlade s článkom 7 ods. 4 alebo sa nespĺnila povinnosť návratu v rámci lehoty na dobrovoľný odchod poskytnutej v súlade s článkom 7.“

12. Článok 11 uvedenej smernice má názov „Zákaz vstupu“ a znie nasledovne:

„1. K rozhodnutiam o návrate sa pripája zákaz vstupu:

- a) ak sa nestanovila lehota na dobrovoľný odchod, alebo
- b) ak sa nespĺnila povinnosť návratu.

V ostatných prípadoch sa k rozhodnutiam o návrate môže pripojiť zákaz vstupu.

2. Dĺžka trvania zákazu vstupu sa určí s náležitým zohľadnením všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu a v zásade nesmie presiahnuť päť rokov. Päť rokov však môže presiahnuť v prípade, ak štátny príslušník tretej krajiny predstavuje vážnu hrozbu pre verejný poriadok, verejnú bezpečnosť alebo národnú bezpečnosť.

3. Členské štáty zväžia zrušenie alebo pozastavenie zákazu vstupu v prípade, ak štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol podľa odseku 1 druhého pododseku tento zákaz vstupu uložený, môže dokázať, že opustil územie členského štátu v plnom súlade s rozhodnutím o návrate.

Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1 prvý pododsek písm. b) a pod podmienkou, že dotknutý štátny príslušník tretej krajiny nepredstavuje hrozbu pre verejný poriadok, verejnú bezpečnosť alebo národnú bezpečnosť, sa zákaz vstupu neukladá obetiam obchodovania s ľuďmi, ktorým bolo udelené povolenie na pobyt v zmysle smernice Rady 2004/81/ES z 29. apríla 2004 o povoleniach na trvalý pobyt, vydávaných štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú obeťami nezákonného obchodovania s ľuďmi alebo ktorí boli predmetom konania umožňujúceho nelegálne prisťahovalectvo a ktorí spolupracovali s príslušnými orgánmi.⁹

Členské štáty môžu v jednotlivých prípadoch z humanitárnych dôvodov zákaz vstupu neuložiť, zrušiť alebo pozastaviť.

Členské štáty môžu v jednotlivých prípadoch alebo v určitých kategóriách prípadov zákaz vstupu zrušiť alebo pozastaviť z iných dôvodov.

4. Ak členský štát zvažuje udelenie povolenia na pobyt alebo iného povolenia, ktorým sa poskytuje právo na pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, na ktorého sa vzťahuje zákaz vstupu vydaný v inom členskom štáte, najprv sa poradí s členským štátom, ktorý vydal zákaz vstupu, a zohľadní jeho záujmy v súlade s článkom 25 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.¹⁰

5. Odseky 1 až 4 sa uplatňujú bez toho, aby bolo dotknuté právo na medzinárodnú ochranu v členských štátoch v zmysle článku 2 písm. a) smernice Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany.¹¹

13. Článok 15 ods. 1 smernice 2008/115 stanovuje toto:

„Pokiaľ sa v osobitnom prípade nedajú účinne uplatniť iné dostatočné, ale menej prísne donucovacie opatrenia, členské štáty môžu zaistiť len štátneho príslušníka tretej krajiny, voči ktorému prebieha konanie o návrate, s cieľom pripraviť návrat a/alebo vykonať proces odsunu, a to najmä keď:

- a) existuje riziko úteku, alebo
- b) dotknutý štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba alebo bráni procesu prípravy návratu alebo odsunu.

Zaistenie sa vždy uskutočňuje na čo najkratšie obdobie, trvá, len pokiaľ prebiehajú prípravy na odsun, a vykonáva sa s náležitou starostlivosťou.“

Talianske právo

14. Článok 13 ods. 13 legislatívneho dekrétu č. 286 z 25. júla 1998 stanovuje, že „cudzinec, voči ktorému sa vydalo rozhodnutie o odsune, nemôže opätovne vstúpiť na územie členského štátu bez osobitného povolenia ministra vnútra. V prípade porušenia sa cudzinec potrestá odňatím slobody na jeden až štyri roky a vyhostí sa s okamžitým vrátením na hranicu.“

9 — Ú. v. EÚ L 261, s. 19; Mim. vyd. 19/007, s. 69.

10 — Ú. v. ES L 239, 2000, s. 19; Mim. vyd. 19/002, s. 9.

11 — Ú. v. EÚ L 304, s. 12; Mim. vyd. 19/007 s. 96.

Skutkové okolnosti, konanie a prejudiciálna otázka

15. Pán Celaj, albánsky štátny príslušník, vstúpil na územie Talianska v neznámy deň. Dňa 26. augusta 2011 ho talianske orgány zatkli za lúpež, za ktorú bol odsúdený na jeden rok odňatia slobody (výkon trestu bol odložený) a pokutu 400 eur. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 15. marca 2012.

16. Dňa 17. apríla 2012 Prefetto di Firenze voči nemu vydal príkaz na vrátenie na hranicu a Questore di Firenze rozhodnutie o odsune spolu so zákazom opätovného vstupu do Talianska počas obdobia troch rokov. Questore di Firenze vo svojom rozhodnutí uviedol, že bolo potrebné vylúčiť možnosť využitia dobrovoľného návratu vzhľadom na okolnosti, ktoré vyžadovali okamžité vrátenie pána Celaja na hranicu. Pán Celaj však nepožiadaval o poskytnutie lehoty na dobrovoľné opustenie územia a pretrvávalo riziko úteku, keďže chýbali doklady, ktoré by preukazovali, že mal kde bývať.

17. Vzhľadom na nedostupnosť leteckého dopravcu a nemožnosť držať pána Celeja vo väzenskom zariadení nebol nútené vrátený na štátnu hranicu a Questore di Firenze mu nariadil opustiť územie štátu s upozornením, že v opačnom prípade sa na neho uplatnia sankcie podľa zákona.

18. Pán Celaj sa následne aj naďalej zdržiaval v Taliansku. Medzi 27. júlom 2012 a 30. augustom 2012 sa jeho totožnosť zistila trikrát na troch rôznych miestach a pri týchto príležitostiach bol obvinený z nelegálneho prísťahovalectva a z výroby omamných látok.

19. Pán Celaj 4. septembra 2012 z vlastnej iniciatívy prišiel na Ufficio di Polizia di Frontiera di Brindisi (Úrad hraničnej polície v Brindisi) a dobrovoľne opustil územie členského štátu.

20. Následne pán Celaj opätovne vstúpil na územie Talianska. Dňa 14. februára 2014 ho za porušenie článku 13 ods. 13 legislatívneho dekrétu č. 286 z roku 1998 zatkli karabinieri zo stanice San Piero a Sieve, ktorí vykonávali kontroly na miestnej železničnej stanici.

21. Prokurátor proti nemu začal trestnoprávne konanie pred Tribunale di Firenze (Okresný súd, Florencia) a na základe článku 13 ods. 13 legislatívneho dekrétu č. 286 z roku 1998 žiadal uloženie trestu odňatia slobody v trvaní osem mesiacov.

22. V rámci tohto konania Tribunale di Firenze uznesením z 22. mája 2014, doručeným Súdneho dvoru 12. júna 2014, predložil návrh na začatie prejudiciálneho konania o tejto otázke:

„Bránia ustanovenia smernice 2008/115 existencii vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov, ktorými sa stanovuje trest odňatia slobody až na štyri roky pre štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý po svojom návrate nepodmienenom trestnou sankciou ani nevyplývajúcom z trestnej sankcie opätovne vstúpil na územie členského štátu v rozpore s platným zákazom opätovného vstupu, bez toho, aby sa tento štátny príslušník predtým podrobil donucovacím opatreniam podľa článku 8 smernice 2008/115 na účely jeho urýchleného a účinného odsunu?“

23. Vlády Českej republiky, Nemecka, Grécka, Talianska, Nórska a Švajčiarska predložili svoje písomné pripomienky, rovnako ako Európska komisia.

Posúdenie

24. Od Súdneho dvora sa opäť požaduje, aby rozhodol o zlučiteľnosti vnútroštátnej trestnej sankcie s ustanoveniami smernice 2008/115. Tentoraz je predmetom konania vnútroštátna trestná sankcia v podobe trestu odňatia slobody, ktorá sa má uložiť štátnemu príslušníkovi tretej krajiny len z dôvodu, že potom, čo sa v rámci predchádzajúceho konania o návrate vrátil z členského štátu do krajiny svojho pôvodu, opätovne vstúpil na územie dotknutého členského štátu.

25. Súdny dvor opakovane rozhodol, že, hoci trestnoprávna úprava a pravidlá trestného konania patria v zásade do právomoci členských štátov, a hoci ani smernica 2008/115, ani jej právny základ¹² nevyklučujú trestnú právomoc členských štátov v oblasti nelegálneho prístahovalectva a neoprávneného pobytu, členské štáty nemôžu uplatňovať trestnoprávnu úpravu, ktorá môže ohroziť dosiahnutie cieľov smernice 2008/115, a tým ju zbaviť potrebného účinku.¹³

26. Predtým, než sa budem venovať spornému vnútroštátnemu právu vo veci samej, rád by som na účely prejednávanej veci stručne pripomenul systém, ktorý zaviedla smernica 2008/115 a judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa trestných sankcií v kontexte tejto smernice.

Návrat, odsun a systém zaistenia zavedený smernicou 2008/115

27. Súdny dvor sa už ku konaniu o návrate zavedenému smernicou 2008/115 vyjadroval dostatočne v rôznych veciach, ktoré sa pred ním prejednávali.¹⁴ V tejto časti môžem byť teda stručný a na účely spornej veci sa obmedzím na rozhodujúce prvky.

28. Cieľom smernice 2008/115 je podľa jej druhého odôvodnenia zavedenie účinnej politiky odsunu a repatriácie založenej na spoločných normách pre osoby, ktoré majú byť vrátené humánnym spôsobom pri úplnom rešpektovaní ich ľudských práv a dôstojnosti.¹⁵ S týmto cieľom zavádza konanie o návrate zamerané na rozhodnutie o návrate, ktorým sa zároveň začína, a ktoré sú členské štáty podľa článku 6 ods. 1 smernice 2008/115 povinné¹⁶ vydať každému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa neoprávnenne zdržiava na ich území.¹⁷ Toto ustanovenie predstavuje kľúčový prvok smernice.¹⁸

29. Nasledujúce konanie sa opiera o zásadu proporcionality:¹⁹ na tento účel je odsun, t. j. vykonanie povinnosti návratu fyzickým transportom z členského štátu,²⁰ spravidla možný, len ak je dobrovoľný odchod nemožný alebo neúspešný²¹ a k zaisteniu sa možno uchýliť iba ako k záležitosti *ultima ratio*, a to len na nevyhnutný čas a kým sa čaká na odsun.²² Základným princípom ustanovení o zaistení je, že iba konanie o návrate a odsune je dôvodom na pozbavenie osobnej slobody, a že ak sa tieto konania nevykonajú s požadovanou starostlivosťou, zaistenie prestáva byť na základe týchto ustanovení

12 — Článok 63 ods. 3 písm. b) ES, prevzatý v článku 79 ods. 2 písm. c) ZFEÚ. Čo sa týka legislatívneho postupu, pozri moje stanovisko prednesené 14. mája 2014 vo veci Mahdi (C-146/14 PPU, EU:C:2014:1936, bod 45 a poznámka pod čiarou 12).

13 — Pozri najmä rozsudok Achughabian (C-329/11, EU:C:2011:807, bod 33).

14 — Pozri napríklad rozsudok El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, bod 34 a nasl.).

15 — Pre viac informácií o zdrojoch inšpirácie tejto smernice, akým je napríklad judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva a „Dvadsať usmernení o nútenom návrate“, ktoré prijal Výbor ministrov Rady Európy 4. mája 2005, pozri moje stanovisko vo veci Mahdi (C-146/14 PPU, EU:C:2014:1936, bod 45).

16 — Pozri rozsudok Achughabian (C-329/11, EU:C:2011:807, bod 31). Anglické znenie smernice používa normatívny pojem „shall“. Čo sa týka záväznej povahy článku 6 smernice 2008/115, pozri tiež SLAMA, S.: La transposition de la directive „retour“: vecteur de renforcement ou de régression des droits des irréguliers? In: DUBIN, L.: *La légalité de la lutte contre l'immigration irrégulière par l'Union européenne*. Bruylant, 2012, s. 289 – 345, na s. 330.

17 — Touto povinnosťou nie je dotknutý výpočet výnimiek uvedený v odsekoch 2 až 5 tohto článku. Článok 6 ods. 6 okrem toho umožňuje členským štátom prijať rozhodnutie o ukončení legálneho pobytu spolu s rozhodnutím o návrate.

18 — Pozri tiež HÖRICH, D.: Die Rückführungsrichtlinie: Entstehungsgeschichte, Regelungsgehalt und Hauptprobleme. In: *Zeitschrift für Ausländerrecht und Ausländerpolitik*. 2011, s. 281 – 286, na s. 283.

19 — Pozri odôvodnenia 13 a 16 smernice 2008/115. Pozri tiež rozsudok El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, bod 41).

20 — Článok 3 ods. 5 a článok 8 smernice 2008/115.

21 — Pozri článok 7 smernice 2008/115.

22 — Pozri kapitolu IV: Zaistenie na účely odsunu, články 15 až 18 smernice 2008/115.

odôvodnené.²³ Ako som už zdôraznil vo svojom stanovisku vo veci Mahdi²⁴, zaistenie na účely odsunu nemá trestajúcu ani trestnoprávnú povahu a nepredstavuje trest odňatia slobody.²⁵ Článok 15 ods. 1 smernice 2008/115 si navyše vyžaduje zužujúci výklad, pretože nútené zaistenie ako pozbavenie osobnej slobody predstavuje výnimku zo základného práva osobnej slobody.²⁶

Zaistenie alebo odňatie slobody prípustné nad rámec prípadov stanovených v smernici 2008/115

30. Smernica teda sama osebe neobsahuje žiadne ustanovenie o možnosti členských štátov uchýliť sa k zaisteniu alebo k odňatiu slobody ako k trestnej sankcii v súvislosti s nelegálnym pobytom. Považujem za zrejmé, prečo to tak je: ak je cieľom smernice zabezpečiť urýchlený návrat štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov, pre takéto sankcie neexistuje žiadny priestor. Akékoľvek zaistenie alebo odňatie slobody, ktoré nie je súčasťou konania o návrate, v konečnom dôsledku takéto konanie oddiali.

31. Ako je dobre známe a ako sa už spomínalo v úvode týchto návrhov, k danej problematike existuje taktiež judikatúra Súdneho dvora. Napriek tomu doposiaľ neexistuje vec, v ktorej by Súdny dvor na základe skutkových okolností, aké sú v konaní vo veci samej, rozhodol, že zaistenie alebo trest odňatia slobody sú ako trestné sankcie zlučiteľné so smernicou 2008/115.

Doterajšia judikatúra: od veci El Dridi, cez vec Achughbaban, k veci Sagor

32. Vo veci El Dridi²⁷ sa od Súdneho dvora požadovalo, aby posúdil, či smernica 2008/115 bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou bola vo veci samej talianska právna úprava,²⁸ ktorá stanovila, že trest odňatia slobody sa uloží štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu, len na základe toho, že v rozpore s príkazom na opustenie územia tohto štátu v stanovenej lehote zotrúva na uvedenom území, na území Talianska, bez legitímneho dôvodu. Súd rozhodol, že smernica 2008/115, najmä jej články 15 a 16, skutočne bráni takejto právnej úprave.²⁹

33. Vo veci Achughbaban³⁰ sa od Súdneho dvora opäť požadovalo, aby určil, či smernica 2008/115 bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou bola vo veci samej francúzska právna úprava,³¹ ktorá stanovila uloženie trestu odňatia slobody štátnemu príslušníkovi tretej krajiny len za jeho neoprávnený vstup alebo pobyt na území Francúzska. Súdny dvor znova rozhodol, že uvedená smernica bráni takejto právnej úprave „pokiaľ umožňuje uväznenie štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území daného členského štátu a ktorý nie je ochotný toto územie opustiť dobrovoľne, pričom voči nemu neboli uplatnené donucovacie opatrenia podľa článku 8 tejto smernice a v prípade, že bol na čas prípravy a výkonu svojho odsunu zaistený, mu neuplynula maximálna doba na zaistenie.“³² Prípád pána Achughbabiana vo veci samej patril do tejto kategórie.

23 — Pre viac informácií pozri moje stanovisko vo veci Mahdi (C-146/14 PPU, EU:C:2014:1936, body 46 až 55).

24 — C-146/14 PPU, EU:C:2014:1936.

25 — Tamže, bod 47, rovnako aj návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot 30. apríla 2014 vo veci Bero a Bouzalmate (C-473/13 a C-514/13, EU:C:2014:295, bod 91), stanovisko, ktoré predniesol generálny advokát Mazák 1. apríla 2011 vo veci El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:205, bod 35), a stanovisko, ktoré predniesol generálny advokát Wathelet 23. augusta 2013 vo veci G. a R. (C-383/13 PPU, EU:C:2013:553, bod 54).

26 — Pozri moje stanovisko vo veci Mahdi (C-146/14 PPU, EU:C:2014:1936, bod 47), rovnako aj stanovisko, ktoré predniesol generálny advokát Mazák 10. novembra 2009 vo veci Kadzoev, (C-357/09 PPU, EU:C:2009:691, bod 70). S ohľadom na článok 5 ods. 1 písm. f) EDLP, ESLP rozhoduje v rovnakom zmysle (pozri napríklad rozsudky ESLP z 22. marca 1995, Quinn v. Francúzsko, § 42, séria A 311, a z 12. októbra 2006, Kaya v. Rumunsko, 33970/05, § 16).

27 — Rozsudok El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268).

28 — Sporné boli odlišné ustanovenia rovnakého dekrétu ako v prejednávanej veci.

29 — Rozsudok El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, bod 62 a výrok).

30 — Rozsudok Achughbaban (C-329/11, EU:C:2011:807).

31 — Článok francúzskeho code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile (Ceseda).

32 — Rozsudok Achughbaban (C-329/11, EU:C:2011:807, bod 50 a prvá zarážka výroku).

34. Súdny dvor v týchto dvoch veciach poskytol odôvodnenie, že trest odňatia slobody ohrozuje dosiahnutie cieľa sledovaného uvedenou smernicou, znemožňuje uplatnenie opatrení stanovených v článku 8 ods. 1 smernice 2008/115 a oddiali vykonanie rozhodnutia o návrate.³³

35. Súd okrem toho použil vo veci Achughbaban širší spôsob formulácie než vo veci El Dridi: stanovil, že toto rozhodnutie sa uplatňuje aj na *prijatie* rozhodnutia o návrate. Súd rozhodol, že „členské štáty majú povinnosť uskutočniť odsunutie uvedené v článku 8 ods. 1 smernice 2008/115 v čo najskoršom termíne. Zjavne by to tak nebolo v prípade, ak by dotknutý členský štát po určení, že ide o nelegálny pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, viedol ešte pred vykonaním *alebo samotným prijatím rozhodnutia* o návrate³⁴ trestné stíhanie, ktoré by malo za následok trest odňatia slobody.“³⁵

36. Tento vývoj od veci El Dridi k veci Achughbaban stojí za zmienku, a preto sa k nemu nižšie ešte vrátim.³⁶

37. Okrem toho je zaujímavé si všimnúť, a mne zároveň nie je jasné, prečo Súdny dvor už do svojho odôvodnenia a do prvej zarážky výroku nezahrnul odkaz na články 15 a 16 smernice 2008/115, na rozdiel od toho, ako to urobil vo veci El Dridi.³⁷ K tomuto bodu sa taktiež vrátim nižšie.³⁸

38. Vo veci Sagor Súdny dvor potvrdil, že trest domáceho väzenia, uložený a vykonaný počas konania o návrate, „môže oneskoriť, a teda aj narušiť, také opatrenia, akými sú vrátenie na hranicu a vynútený návrat leteckou dopravou, ktoré prispievajú k vykonaniu odsunu“³⁹.

39. Vec Achughbaban⁴⁰ sa však neskončila vyhlásením uvedeným vyššie. Hoci neexistovala žiadna väzba ku skutkovým okolnostiam vo veci samej, Súdny dvor ďalej uviedol, že smernica 2008/115 nebráni právnej úprave členského štátu, ktorá potláča neoprávnený pobyt trestnými sankciami ak „umožňuje uväznenie príslušníka tretej krajiny, voči ktorému bolo uplatnené konanie o návrate podľa [smernice 2008/115], a ktorý sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu bez opodstatneného dôvodu nevrátiť sa“⁴¹.

40. Treba ešte raz zdôrazniť, že tak, ako vo veci El Dridi,⁴² aj vo veci Achughbaban⁴³ boli skutkové okolnosti veci také, že príslušné konanie o návrate sa plne *neuplatnilo*.⁴⁴

33 — Pozri rozsudky El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, bod 59) a Achughbaban (C-329/11, EU:C:2011:807, bod 45). Množstvo akademických autorov hovorí o určitom parodoxe v takomto odôvodnení. Pozri napríklad SPITALERI, F.: *Il rimpatrio dell'immigrato in condizione irregolare: il difficile equilibrio tra efficienza delle procedure e garanzie in favore dello straniero nella disciplina dell'Unione europea*. In: AMADEO, S. (ed.): *Le garanzie fondamentali dell'immigrato in Europa*. Torino, 2015 (ohlásený), s. 17: „ricostruzioni abbastanza paradossali“; LEBOEUF, L.: *La directive retour et la privation de liberté des étrangers. Le rappel à l'ordre de la Cour de justice dans l'arrêt El Dridi*. In: *Revue du droit des étrangers*. 2011, s. 181 – 191, na s. 191.: „Paradoxalement, l'objectif de gestion efficace des flux migratoires permet à la Cour de justice de s'opposer à la pénalisation du séjour irrégulier“. Ďalší dokonca vnímajú určitý cynizmus, pozri KAUFF-GAZIN, F.: *La directive „retour“ au secours des étrangers?: de quelques ambiguïtés de l'affaire El Dridi du 28 avril 2011*. In: *Europe n° 6*. Juin 2011, s. 1 – 13, na s. 12.: „Cet argumentaire suscite la critique à la fois par son cynisme et par son manque d'audace“. Podľa môjho názoru možno takýto paradox skutočne vnímať, ak sa dôraz kladie skôr na predpokladané záujmy dotknutých jednotlivcov než na právne povinnosti členských štátov vyplývajúce z uvedenej smernice. Jediné záujmy dotknutých jednotlivcov, ktoré smernica ochraňuje, sú ich záruky základných práv počas celého konania, ktoré podlieha zásade proporcionality.

34 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

35 — Pozri rozsudok Achughbaban (C-329/11, EU:C:2011:807, bod 45).

36 — V bode 51 týchto návrhov.

37 — Rozsudok El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268). Následne tak však urobil vo veci Sagor (C-430/11, EU:C:2012:777, bod 36) a opakovane vo svojom uznesení z 21. marca 2013, Mbaye (C-522/11, EU:C:2013:190, bod 28), keď v časti svojho odôvodnenia odkázal na články 15 a 16 smernice 2008/115.

38 — V bode 60 týchto návrhov.

39 — Rozsudok Sagor (C-430/11, EU:C:2012:777, bod 45).

40 — Rozsudok Achughbaban (C-329/11, EU:C:2011:807).

41 — Tamže, body 48, 50 a druhá zarážka výroku. Podľa môjho názoru hoci je táto pasáž taktiež súčasťou výroku, jednoznačne predstavuje *obiter dictum*, pretože nemá žiadnu väzbu na skutkové okolnosti prejednáwanej veci a týka sa hypotetickej situácie.

42 — Rozsudok El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268).

43 — Rozsudok Achughbaban (C-329/11, EU:C:2011:807).

44 — Tento názor prijal aj PICCICHÈ, F.: *Il reato di ingresso e soggiorno illegale nel territorio dello stato alla luce della Direttiva 2008/115/CE*. In: *Rivista penale*. 7.8.2012, s. 712 – 715, na s. 715.

41. Následne vo veci Sagor Súdny dvor s ohľadom na trestné stíhanie vedúce k peňažnému trestu rozhodol, že takýto peňažný trest nemôže narušiť konanie o návrate upravené smernicou 2008/115.⁴⁵ Ďalej uviedol, že „uloženie peňažného trestu totiž nijakým spôsobom nebráni tomu, aby bolo rozhodnutie o návrate prijaté a vykonané pri plnom rešpektovaní podmienok stanovených v článkoch 6 až 8 smernice 2008/115, a neporušuje ani spoločné normy v oblasti odňatia slobody, ktoré sú upravené v článkoch 15 a 16 tejto smernice“⁴⁶.

42. Použitie výrazu „prijaté“⁴⁷ je veľavravné, keďže preukazuje, že povinnosť prijať rozhodnutie o návrate je trvalá. Taktiež preukazuje, že rozdiel, či konanie o návrate prebieha alebo neprebieha, je v skutočnosti nepodstatný. Dokonca aj keď konanie o návrate neprebieha a podmienky článku 6 sú splnené, malo by sa začať.

Odňatie slobody ako dôsledok opätovného vstupu

43. Prejdem k prejednávanej veci.

44. Vnútroštátny súd zistil, že pán Celaj sa na území Talianska zdržiava neoprávnene. Na základe článku 2 ods. 1 smernice 2008/115 sa teda táto smernica uplatní. Žiadna z výnimiek uvedených v článku 2 ods. 2 a 3 sa neuplatní. Predovšetkým nič nenasvedčuje tomu, že pánovi Celajovi sa v súlade s článkom 13 Kódexu schengenských hraníc odoprel vstup.⁴⁸

45. To vyvoláva otázku, či môžu v prejednávanej veci talianske orgány uložiť pánovi Celajovi trest odňatia slobody.

46. Talianska, česká, nemecká, grécka, nórska a švajčiarska vláda, spolu s Komisiou, zastávajú názor, že možné to je. Domnievajú sa, že skutkové okolnosti prejednávanej veci možno odlíšiť od skutkových okolností vo veciach El Dridi a Achughbalian. Hoci sa ich argumentácia v niektorých podrobnostiach líši, zastáva názor, že treba rozlišovať medzi tým, keď štátny príslušník tretej krajiny vstupuje na územie členského štátu po prvýkrát, a keď na územie členského štátu vstupuje opätovne, pričom konanie o návrate sa už raz vykonalo. V prvom prípade členský štát nemá inú možnosť, než uplatniť smernicu 2008/115, zatiaľ čo v druhom prípade by mohol členský štát žiadať o uloženie trestu odňatia slobody s cieľom odradiť štátneho príslušníka tretej krajiny od opätovného neoprávneného vstupu na svoje územie.

47. Na druhej strane vnútroštátny súd sa domnieva, že posudzovanie koncepčných a štrukturálnych rozdielov medzi situáciami, v ktorých sa môže ocitnúť cudzí štátny príslušník, podľa toho, či je jeho prítomnosť na území štátu dôsledkom neoprávneného pobytu, alebo neoprávneného opätovného vstupu po predchádzajúcom rozhodnutí o odsune, je irelevantné.

48. Súhlasím s prístupom vnútroštátneho súdu a Súdnemu dvoru uvádzam, že takéto stanovisko je plne v súlade s jeho doterajšou judikatúrou.

49. Cieľom smernice 2008/115, výslovne a jednoznačne uvedeným v jej článku 1, je návrat neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín. Členské štáty sú vždy povinné začať konanie o návrate vydaním rozhodnutia o návrate a potom postupovať v rámci tohto konania podliehajúceho zásade proporcionality.

45 — Rozsudok Sagor (C-430/11, EU:C:2012:777, bod 36).

46 — Tamže.

47 — Táto poznámka pod čiarou sa netýka slovenského znenia návrhov.

48 — Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 z 15. marca 2006, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 105, s. 1).

50. Smernica vôbec nerozlišuje kolkokrát sa štátny príslušník tretej krajiny pokúsi vstúpiť na územie členského štátu, a to z dobrého dôvodu: otázky týkajúce sa neoprávneného vstupu sú v prvom rade záležitosťou právnej úpravy EÚ týkajúcej sa vstupu, akou je napríklad Kódex schengenských hraníc. Ak sa však štátny príslušník tretej krajiny nachádza na území členského štátu a zistilo sa, že sa tam zdržiava neoprávnene, musí byť vrátený.⁴⁹ Povinnosti členských štátov, ktoré im vznikli v dôsledku článku 6 a nasl. smernice 2008/115, sú trvalé, pokračujúce a uplatňujú sa bez prerušenia v tom zmysle, že vznikajú automaticky, hneď ako sú podmienky týchto článkov splnené. V prípade, že by členský štát neprijal rozhodnutie o návrate hneď, ako by sa zistilo, že štátny príslušník tretej krajiny sa na území členského štátu zdržiava neoprávnene, ale by namiesto toho osobu uväznil, vo výsledku by sa tým pozastavilo plnenie jeho povinností podľa tejto smernice.

51. Zdá sa, že Súdny dvor si je toho plne vedomý, o čom svedčí jeho odôvodnenie vo veci *Achughbadian*,⁵⁰ v ktorom uvádza, že trestná sankcia by taktiež nemala predchádzať prijatiu rozhodnutia o návrate.

52. Odňatie slobody štátnemu príslušníkovi tretej krajiny z iných dôvodov ako sú stanovené v smernici vskutku znamená jednostranné dočasné pozastavenie uplatňovania tejto smernice zo strany dotknutého členského štátu. Súdnemu dvoru uvádzam, že pre takéto pozastavenie uplatňovania smernice neexistuje žiadny priestor.

Zákaz vstupu

53. Ako sa má v tejto súvislosti posudzovať existencia zákazu vstupu?

54. Judikatúra k tejto problematike je nedostatočná a k prejednávanej veci neponúka dostatočné usmernenie.⁵¹

55. Zákaz vstupu smernica definuje ako správne alebo súdne rozhodnutie alebo akt, ktorým sa na stanovené obdobie zakazuje vstup na územie členských štátov a pobyt na tomto území.⁵² Ako je zjavné z článku 11 smernice 2008/115, zákaz vstupu sa pripája k rozhodnutiu o návrate. Je teda len doplnkom k rozhodnutiu o návrate.⁵³

56. Ako sa uvádza vyššie, smernica 2008/115 sa týka návratu neoprávnených sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín. Otázka vstupu na územie Európskej únie je v prvom rade záležitosťou právnej úpravy schengenského *acquis*,⁵⁴ a konkrétne Kódexu schengenských hraníc.⁵⁵ Preto by sa nemala prehliadať skutočnosť, že hoci je politika Únie týkajúca sa vstupu neoddeliteľne spojená s politikou návratu, riadia sa rozdielnymi právnymi nástrojmi. Objasňuje to aj článok 2 ods. 2 písm. a) smernice, podľa ktorého sa členské štáty môžu rozhodnúť, že túto smernicu nebudú uplatňovať na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým sa v súlade s článkom 13 Kódexu schengenských hraníc

49 — Samozrejme, bez toho, aby boli dotknuté výnimky uvedené v článku 6 ods. 2 až 5 smernice 2008/115.

50 — Pozri rozsudok *Achughbadian* (C-329/11, EU:C:2011:807, bod 45), citovaný v bode 35 týchto návrhov.

51 — Otázky, ktoré musel Súdny dvor doposiaľ zodpovedať, sa sústredili na obmedzenie dĺžky zákazu vstupu a dátum vykonania smernice, pozri rozsudok z 19. septembra 2013, *Filev a Osmani* (C-297/12, EU:C:2013:569).

52 — Pozri článok 3 bod 6 smernice 2008/115. Je potrebné zdôrazniť, že sa to vzťahuje len na členské štáty, ktoré sa zúčastňujú schengenského systému, pozri tiež odôvodnenia 25 a 26 smernice 2008/115.

53 — Pozri tiež MARTUCCI, F.: La directive „retour“: la politique européenne d’immigration face à ses paradoxes. In: *Revue trimestrielle du droit européen*. 2009, s. 47 – 67, na s. 50.

54 — Pre stručný prehľad pozri návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka E. Sharpston 12. februára 2015 vo veci *Zh. a O* (C-554/13, EU:C:2015:94, bod 3 a nasl.). Pozri tiež PEERS, S.: *EU Justice and Home Affairs Law*. Oxford: OUP 2011, 3. vyd., s. 136 a nasl.

55 — Je to Kódex, ktorý vymedzuje kategórie osôb, ktorým sa má odoprieť vstup a ktorý príslušníkom pohraničnej stráže zveruje povinnosť zabrániť neoprávnenému vstupu štátnych príslušníkov tretích krajín, pozri článok 13 Kódexu. Ďalej treba zdôrazniť, že tento Kódex niekoľkokrát odkazuje na tzv. „upozornenie SIS“ (SIS = Schengenský informačný systém). Právny vzťah odopretia vstupu po takomto upozornení a zákazu vstupu podľa smernice 2008/115 nie je celkom jasný, pozri tiež BOELES, P.: *Entry Bans and SIS-alerts*. In: ZWAAN, K. (ed): *The Returns Directive: central themes, problem issues and implementation in selected Member States*. Nijmegen: WLP, 2011, s. 39 – 45, na s. 44.

odoprel vstup. Ďalej to vyplýva aj zo skutočnosti, že ide len o odôvodnenie⁵⁶ smernice 2008/115, a nie jej normatívne ustanovenie, ktoré podporuje členské štáty, aby mali rýchly prístup k informáciám o zákazoch vstupu, ktoré vydali iné členské štáty a ktoré zároveň uvádza, že takáto výmena informácií by sa mala uskutočniť v súlade s nariadením SIS II⁵⁷.

57. Prvoradým cieľom smernice 2008/115 nie je zabránenie, ale ukončenie nelegálneho pobytu.⁵⁸ Vzhľadom na doplnkovú povahu zákazu vstupu, opatrenia, ktoré postihujú jeho porušenie, nemôžu tento prvoradý cieľ ohroziť. Inými slovami zaistenie alebo trest odňatia slobody na účely vykonania zákazu vstupu nesmie ohroziť budúce konanie o návrate.

58. To však v žiadnom prípade neznamená, že existencia zákazu vstupu nemá z pohľadu členského štátu žiadny zmysel: tým, že osobe bráni oprávnene opätovne vstúpiť na územie členského štátu v budúcnosti, môže štátneho príslušníka tretej krajiny odradiť od opätovného neoprávneného vstupu na toto územie. Samotná smernica teda členským štátom poskytuje prostriedky na odradenie štátnych príslušníkov tretích krajín od opätovného neoprávneného vstupu na ich územie.

59. Potom, čo však štátny príslušník tretej krajiny (neoprávnene) (opätovne) vstúpil na územie členského štátu, uplatnia sa povinnosti členských štátov v zmysle smernice.

Záverečné úvahy

60. Akokoľvek sa na to pozeráte: odňatie slobody osobe nakoniec oddiali jej budúci návrat. V tomto kontexte treba prihliadať na jednoduché tvrdenie, že smernica 2008/115 nebráni tomu, aby právo členského štátu kvalifikovalo nelegálny pobyt ako trestný čin a aby ustanovilo trestné sankcie s cieľom odradiť a zabrániť takémuto porušeniu vnútroštátnych právnych predpisov o pobyte.⁵⁹ Zaistenie alebo trest odňatia slobody by sa preto mali obmedziť na zaistenie za trestné činy, ktoré sa netýkajú neoprávnenosti pobytu,⁶⁰ na zaistenie v administratívnych prípadoch, ktoré upravuje kapitola IV smernice, a na zaistenie s cieľom určiť, či pobyt je alebo nie je legálny.⁶¹ Ustanovenia kapitoly IV sú dostačujúce, pokiaľ ide o zaistenie alebo trest odňatia slobody, ktorý súvisí s nelegálnym pobytom. Z tohto dôvodu je účinkom týchto ustanovení, najmä článkov 15 a 16 tejto smernice, to, že uvedená smernica bráni iným prípadom zaistenia alebo uloženia trestu odňatia slobody.

61. Plne si uvedomujem, že moje chápanie ustanovení smernice 2008/115 vedie k zužujúcemu výkladu druhej zarážky výroku vo veci Achughbaban⁶². Ide však o jediný možný výklad, ktorý môže byť v súlade s ustanoveniami tejto smernice.⁶³ Druhá zarážku výroku veci Achughbaban vykladám preto v tom zmysle, že sa vzťahuje len na situácie, v ktorých bolo konanie o návrate neúspešné, a keď sa dotknutá osoba *nadalej* neoprávnene zdržiava na území členského štátu bez opodstatneného dôvodu nevrátiť sa.⁶⁴

56 — Pozri odôvodnenie 18 smernice 2008/115.

57 — Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 z 20. decembra 2006 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II) (Ú. v. EÚ L 381, s. 4).

58 — Pozri tiež BRUNESSEN, B.: La Cour de justice et la directive Retour: la stratégie du Roseau. In: *Revue des affaires européennes*. 2011/4, s. 845 – 858, na s. 854.

59 — Rozsudok Achughbaban (C-329/11, EU:C:2011:807, bod 28).

60 — Takéto trestné činy, samozrejme, nepatria do pôsobnosti smernice.

61 — Pozri rozsudok Achughbaban (C-329/11, EU:C:2011:807, bod 29). Rovnako, pokiaľ ide o prvú časť článku 5 ods. 1 písm. f) EDLP, pozri rozsudok ESLP z 29. januára 2008, Saadi v. Spojené kráľovstvo [VK], 13229/03, § 65.

62 — Rozsudok Achughbaban (C-329/11, EU:C:2011:807).

63 — Vždy je ťažšie určiť presný rozsah dôvodu rozsudku, keď nebol vydaný v priamej súvislosti so skutkovými okolnosťami prejednávanej veci.

64 — Napríklad v prípade, že dotknutá osoba aktívne marila konanie o návrate, aby zabránila jeho úspechu, a to únikom alebo inak, a *nadalej* sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu, potom tento členský štát skutočne môže túto osobu stíhať a potrestať prostredníctvom trestnej sankcie.

62. Na záver by sa mala pozornosť upriamiť na ustálenú judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej je vnútroštátny súd v rámci svojej právomoci povinný uplatňovať ustanovenia práva Únie a zabezpečiť jeho plný účinok, ako aj neuplatniť ustanovenia vnútroštátneho práva, pokiaľ sú v rozpore s ustanoveniami smernice 2008/115.⁶⁵ Vnútroštátny súd teda nemôže uplatniť článok 13 ods. 13 legislatívneho dekrétu č. 286/1998 v rozsahu, v akom stanovuje trest odňatia slobody, ktorý sa má pánovi Celajovi uložiť len z dôvodu, že potom, čo sa vrátil do svojej krajiny pôvodu, opätovne vstúpil na územie Talianska.

Návrh

63. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem Súdnemu dvoru, aby na prejudiciálnu otázku, ktorú mu položil Tribunale di Firenze (Taliansko) odpovedal takto:

Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, najmä jej články 15 a 16, treba vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, akou je dotknutá právna úprava vo veci samej, ktorá stanovuje uloženie trestu odňatia slobody štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území daného štátu, len z dôvodu, že potom, čo sa v rámci predchádzajúceho konania o návrate vrátil do krajiny svojho pôvodu, opätovne vstúpil na územie tohto členského štátu.

65 — Pozri rozsudok El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, bod 61 a citovanú judikatúru).